

8.7.2024.

Centar za pružanje usluga u zajednici Ruža Petrović

Pravilnik o zaštiti na radu

Davorka Belosevic
SRPANJ 2024.

Centar za pružanje usluga u zajednici Ruža Petrović
Budicinova ulica br.17, 52100 Pula, HR, **OIB:** 27209159252
telefoni (052) Ravnateljica: 222-106, **Kancelarija odgajatelja:** 211-192,
Stručni tim: tel/fax 382-928, **Računovodstvo:** tel/fax 382-929.
e-mail: djecjid5@gmail.com ili domzadjecupula@gmail.com

Na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. N.N.71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18) i članka 23. Statuta Centra za pružanje usluga u zajednici Ruža Petrović, uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća (Klasa: 900-01/24-01/13; Urbroj: 2168/01-60-77/01-24-7, od 11.07.2024.g.), dana 12.07.2024. ravnateljica Centra Ruža Petrović donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), ravnatelj Centra za pružanje usluga u zajednici Ruža Petrović (u daljnjem tekstu: Centar) sukladno djelatnosti i procjene rizika, utvrđuje:

- organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu,
- pravila zaštite na radu,
- zaštita posebnih kategorija radnika
- nadzor
- isprave, evidencije i izvještaje,
- prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika ravnatelja i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu
- druge odredbe.

Članak 2.

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve radnike poslodavca, bez obzira na to jesu li zaposleni na određeno ili na neodređeno vrijeme, rade li puno radno vrijeme ili skraćeno, te na vježbenike.

Odredbe ovog Pravilnika obvezuju i osobe koje se nalaze na praktičnom radu i osposobljavanju, te osobe koje obavljaju poslove na temelju ugovora o djelu, te druge osobe koje se po bilo kojem osnovu rada nalaze u prostorijama i prostorima Poslodavca.

Članak 3

Zaštita na radu sastavni je dio organizacije rada i provođenja radnog procesa.

Svrha provedbe zaštite na radu je osiguravanje uvjeta rada radnicima i drugim osobama na radu, bez opasnosti za život i zdravlje.

Prigodom svake promjene organizacije i provođenja radnog procesa, adaptacije ili rekonstrukcije radnih i pomoćnih prostorija i prostora (u daljnjem tekstu: radne prostorije), moraju biti provedene i osigurane mjere zaštite na radu.

Članak 4.

U radnim prostorijama u kojima zbog tehnološkog procesa može doći do oštećenja zdravlja zbog izloženosti štetnim kemijskim tvarima, lošem svjetlu, buci i drugome, opasnosti se moraju ukloniti primjenom osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, tako da ne dođe do oštećenja zdravlja službenika/namještenika.

Članak 5.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika se osigurava primjenom osnovnih, posebnih, propisanih i priznatih pravila zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije. U tom se cilju ovim

Pravilnikom utvrđuje organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu, osposobljavanje radnika na siguran način rada, poslovi s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i uporabu znakova obavještanja, izrada pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim osobama na radu, zaštita nepušača, zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštita posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor.

U cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim Pravilnikom uređuje se i izbor Povjerenika za zaštitu na radu.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 6.

Kod Poslodavca zaštitu na radu uređuju i provode:

- ravnatelj
- ovlaštena osoba
- ovlaštenik zaštite na radu
- stručnjak za zaštitu na radu
- povjerenik zaštite na radu
- radnici.

Članak 7.

Ravnatelj organizira i provodi zaštitu na radu vodeći pri tom računa o prevenciji rizika te obavještanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima.

Ravnatelj obavlja sljedeće poslove iz zaštite na radu:

- organizira provođenje zaštite na radu;
- osigurava novčana sredstva za provođenje zaštite na radu
- osigurava nadzor nad provođenjem zaštite na radu.

Članak 8.

Obavljanje poslova zaštite na radu za koje nema mogućnosti u Centru osigurava se i ugovara s ovlaštenom osobom za obavljanje poslova zaštite na radu.

Kod ugovaranja obavljanja poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom za obavljanje poslova zaštite na radu može se zaključiti ugovor o trajnoj suradnji.

Članak 9.

Poslovi zaštite na radu osobito su:

1. stručna pomoć ravnatelju i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu
2. sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije
3. sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika
4. unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje ravnatelja i njegovih ovlaštenika za otklanjanje nedostataka u zaštiti na radu utvrđenih unutarnjim nadzorom
5. prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe ravnatelja
6. suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenima osobama te specijalistom medicine rada
7. osposobljavanje radnika, ravnatelja i ovlaštenika za rad na siguran način
8. osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom djelovanju
9. suradnja s ravnateljem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija

10. sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl.
11. ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama Centra.

Ravnatelj

Članak 10.

Ravnatelj je obavezan organizirati i provoditi zaštitu na radu vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavještavanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima, a sukladno odredbama Zakona o radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog Pravilnika.

Članak 11.

Ravnatelj je obavezan provoditi prevenciju u svim radnim postupcima, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima, pri čemu mora osigurati radnicima najveću moguću razinu zaštite na radu.

Članak 12.

Ravnatelj je obavezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

Članak 13.

Ravnatelj obavlja i sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi akte iz zaštite na radu
- donosi izmjene i dopune akata iz zaštite na radu
- prati provedbu plana i programa mjera zaštite na radu
- osigurava izradu procjene rizika iz zaštite na radu koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu
- odlučuje o financiranju obavljanja poslova zaštite na radu i pojedinih projekata iz zaštite na radu
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- ugovara usluge sa službom medicine rada i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje radi osiguravanja i ostvarivanja zdravstvene zaštite
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredbi ovog Pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

Članak 14.

Ravnatelj je obavezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Članak 15.

Ravnatelj je obavezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan Zakonom o zaštiti na radu.

Ovlaštena osoba

Članak 16.

Ovlaštena osoba je pravna ili fizička osoba koju je ministarstvo nadležno za rad ovlastilo za obavljanje poslova zaštite na radu.

Poslovi zaštite na radu ugovaraju se sa ovlaštenom pravnom osobom, sukladno Zakona o zaštiti na radu.

Ovlaštenik

Članak 17.

Ovlaštenik je radnik kojemu je ravnatelj, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu. Ravnatelj može provođenje zaštite na radu prenijeti u pisanom obliku na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada.

Ovlaštenje se daje aktom kojim se utvrđuje ovlaštenje vezano za provedbu zaštite na radu. Poslovi ovlaštenika definirani su temeljem Zakona o zaštiti na radu.

Članak 18.

Ravnatelj koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obavezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da:

- 1) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno, da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada
- 3) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati
- 4) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno, sigurna kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
- 5) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu (stanje neposrednog rizika za sigurnost i zdravlje, kao i nastanak svakog drugog nedostatka u sustavu zaštite na radu, pravo odbijanja rada i napuštanja mjesta rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje)
- 6) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama ravnatelja, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu
- 7) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno prethodno navedenom podstavku
- 8) osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
- 9) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno, da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Ravnatelj je obavezan ovlašteniku osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu te postupanja po pravilima struke i danim ovlaštenjima ravnatelja.

Pod uvjetima za rad iz stavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se samostalnost ovlaštenika u donošenju i provođenju odluka te samostalnost u raspolaganju sredstvima koji mu je obavezan osigurati ravnatelj.

Stručnjak za zaštitu na radu

Članak 19.

Ravnatelj je obavezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.

Članak 20.

Ravnatelj može obavljanje poslova zaštite na radu ugovoriti s ovlaštenom osobom (trgovačkim društvom) za zaštitu na radu. Ovlaštena osoba (trgovačko društvo) s kojim ravnatelj ugovara usluge mora udovoljavati zahtjevima Zakona o zaštiti na radu.

Ako je ravnatelj ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom, ta je osoba dužna pisanim putem odrediti jednog ili više stručnjaka zaštite na radu za obavljanje poslova zaštite na radu kod tog ravnatelja.

Članak 21.

Ravnatelj je obvezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza i obvezan je osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa te prema pravilima struke.

Članak 22.

Radnici, stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i ovlaštene osobe obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu.

Povjerenik zaštite na radu

Članak 23.

U Centru radnici između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Članak 24.

Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu u Ustanovi koja zapošljava više od 20 radnika provodi se u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.

Ako je prema propisanim kriterijima izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svoga koordinatora.

Članak 25.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Članak 26.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:

- 1) podnositi ravnatelju prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- 2) zahtijevati od ravnatelja da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- 4) sudjelovati s ravnateljem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija u radni i proizvodni proces te poticati ravnatelja i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- 6) obaviti uvid i koristiti dokumentaciju iz zaštite na radu
- 7) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi ravnatelju ili njegovom ovlašteniku
- 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno, zapažanjima radnika
- 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 10) pozvati nadležnog inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a ravnatelj propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- 12) stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 14) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- 15) obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 27.

Ravnatelj je obvezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno, sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

Ravnatelj je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća.

Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

Članak 28.

Ravnatelj je obvezan, unaprijed i pravodobno savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme.

Članak 29.

U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, ravnatelj je obvezan o nastanku događaja odmah izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, ravnatelj je obvezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Radnik

Članak 30.

Radnik je obvezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi ravnatelj.

Članak 31.

Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom i pri tom voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.

Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama ravnatelja, odnosno, njegovog ovlaštenika tako da:

- 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti ovlaštenika
- 2) pravilno koristi sredstva rada
- 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto
- 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne obavlja preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
- 5) odmah obavijesti ravnatelja, njenog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
- 6) posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
- 7) prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada

- 8) surađuje s ravnateljem, njenim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

Članak 32.

Radnik je obavezan surađivati s ravnateljem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

Članak 33.

Radnik mora odmah izvijestiti ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.

Članak 34.

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok ravnatelj ne poduzme korektivne mjere, a zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

Ravnatelj ne smije zahtijevati od radnika da ostane na mjestu rada dok na tom mjestu postoji izravan i ozbiljan rizik za život i zdravlje radnika.

Članak 35.

O postupku iz prethodnog članka radnik mora obavijestiti ravnatelja, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju nastanka okolnosti iz prethodnog članka ravnatelj, njegov ovlaštenik, odnosno, radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obavezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obavezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisom o radu.

Članak 36.

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama ravnatelja ili ovlaštenika za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Procjena rizika

Članak 37.

Procjenu rizika za poslodavca izrađuje sam poslodavac ili osobe ovlaštene za izradu Procjene rizika. Ista se izrađuje za sve poslove koje radnici i osobe na radu obavljaju kod poslodavca.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način

Članak 38.

Radnici, ukoliko ih poslodavac uputi, dužni su prisustvovati osposobljavanju za rad na siguran način.

Članak 39.

Način osposobljavanja, tematika osposobljavanja, te način provjere teoretskog i praktičnog osposobljavanja propisuje se Planom i programom osposobljavanja. Isti se izrađuje na temelju izrađene Procjene rizika.

Članak 40.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način obavlja pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva.

Članak 41.

Ravnatelj je obavezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način i to:

- 1) prije početka rada
- 2) kod promjena u radnom postupku
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene
- 4) kod uvođenja nove tehnologije
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno, na novo mjesto rada
- 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Članak 42.

Ravnatelj će osposobljavanje iz prethodnog članka provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

Ravnatelj je obavezan osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o trošku Centra.

Članak 43.

Ravnatelj ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ovlaštenik je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Osposobljavanje povjerenika i ovlaštenika za zaštitu na radu

Članak 44.

Povjerenik i ovlaštenici za zaštitu na radu osposobljavaju se za područja zaštite na radu prema propisanim programima.

Osposobljavanje povjerenika i ovlaštenika za zaštitu na radu obavlja pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog Ministarstva.

Članak 45.

Ravnatelj mora osposobljavanje za rad na siguran način povjeriti osobi ovlaštenoj za obavljanje tih poslova.

Organizaciju i koordinaciju osposobljavanja provodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Članak 46.

Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu.

Poslovi s posebnim radnim uvjetima

Članak 47.

Na temelju izrađene procjene rizika utvrđuju se poslovi s posebnim radnim uvjetima rada.

Na poslove s posebnim uvjetima rada radnik se može rasporediti nakon što je utvrđeno da ispunjava sve propisane uvjete.

Članak 48.

Služba koja obavlja kadrovske poslove prigodom zasnivanja radnog odnosa na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada radnika upućuje na liječnički pregled u ustanovu medicine rada.

Služba koja obavlja kadrovske poslove dužna je dostaviti presliku uvjerenja o radnoj sposobnosti radnika raspoređenog na poslove s posebnim uvjetima rada stručnjaku zaštite na radu ili ovlašteniku za poslove zaštite na radu.

Članak 49.

Periodički liječnički pregledi radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima provode se prema odluci medicine rada, odnosno prema datumu naznačenom na Uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti izdanom od strane liječnika medicine rada.

Obavješćavanje

Članak 50.

Ravnatelj je obavezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima, odnosno, njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu u skladu s ovim Zakonom i općim propisima o radu.

Članak 51.

Ravnatelj, odnosno, ovlaštenik je obavezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

- 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku
- 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

Ravnatelj je obavezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezna dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Ovlaštenik je obavezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

Posebno osjetljive skupine radnika

Članak 52.

Posebno osjetljive skupine kojima je ravnatelj obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

Posebna zaštita na radu maloljetnih radnika

Članak 53.

Ravnatelj je obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvoja.

Maloljetnik ne smije obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, osim maloljetnika koji je završio stručno srednjoškolsko obrazovanje za te poslove i koji ispunjava ostale propisane uvjete.

Posebna zaštita na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i koje doje

Članak 54.

Ravnatelj je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

Trudna radnica i radnica koja doji ne smije obavljati poslove utvrđene pravilnikom koji propisuje pravila zaštite radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnostima na radu.

Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, ravnatelj je obavezan trudnim radnicama, radnicama koje su nedavno rodile i radnicama koje doje:

- 1) prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje
- 2) osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno, rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno, opravdane na poslovima ili mjestu rada koje su obavljale, odnosno, na kojima su radile prije trudnoće ili poroda
- 3) prilagodba uvjeta, organizacija radnog vremena te promjena mjesta rada ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće radnicama iz stavka 1. ovoga članka
- 4) ako nije moguće osigurati posebnu zaštitu na radu, radnice ostvaruju pravo na dopust uz naknadu plaće u skladu s posebnim propisom
- 5) ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje trudnih radnica, odnosno, na plod te na sigurnost i zdravlje radnica koje su nedavno rodile, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za njih odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista ginekologije, odnosno, porodništva na temelju njihove procjene rizika
- 6) ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje djeteta koje doji radnica, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za nju odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista pedijatra, odnosno, izabranog liječnika obiteljske medicine, na temelju njihove procjene rizika.

Posebna zaštita na radu radnika kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti

Članak 55.

Ravnatelj je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

Ravnatelj je obavezan radnicima iz prethodnih stavaka:

- 1) prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje
- 2) omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova, odnosno, rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno, opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja oboljenja od profesionalne bolesti, smanjenja radne sposobnosti ili izloženosti neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti ili trajne nesposobnosti za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada.

dužan je zahtijevati od osobe zadužene za poslove održavanja da se uklone nedostaci.

Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 56.

Ravnatelj je obavezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 57.

Ravnatelj je obavezan prestati s radom u građevinama namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 58.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 59.

Ovlaštenik je obavezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Odluku o tome donosi ovlaštenik.

Ovlaštenik je dužan izvijestiti ravnatelja o svojoj odluci zabrane rada za svu opremu od značaja za Centar.

Članak 60.

Kad organizacijskim mjerama, odnosno, osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, ravnatelj je obavezan osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i osigurati da je radnici koriste na propisani način pri obavljanju poslova.

Članak 61.

Ovlaštenik je obavezan, u skladu s ovim Zakonom, njegovim provedbenim propisima, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno, uputama proizvođača, obavljati preglede, odnosno, ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 62.

Ispitivanje sredstava rada u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik na prijedlog stručnjaka za zaštitu na radu.

Članak 63.

Ispitivanje sredstava rada obavlja temeljem ugovora trgovačko društvo za zaštitu na radu s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 64.

O ispitanim sredstvima rada i radnom okolišu sastavlja se zapisnik. Primjerak zapisnika predaje se ovlašteniku i stručnjaku zaštite na radu na daljnju obradu.

Članak 65.

Ovlaštenik ne smije staviti u uporabu osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađena u skladu s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravna.

Ovlaštenik je dužan isključiti iz uporabe osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 66.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača, te uputa ovlaštenika.

Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati ovlaštenik.

Ako su upute pisane na stranom jeziku ovlaštenik ih mora dati prevesti na hrvatski jezik.

Članak 67.

Ravnatelj mora odrediti osobu koja izdaje radnicima osobna zaštitna sredstva i vodi evidencije o izdanim osobnim zaštitnim sredstvima.

Osobna zaštitna sredstva se ne mogu izdati radniku bez njegovog vlastoručnog potpisa o preuzimanju ispravnog osobnog zaštitnog sredstva.

Članak 68.

Radnicima se zamjenjuju uništena ili dotrajala osobna zaštitna sredstva samo uz povrat starih u skladište, o čemu se vodi propisana evidencija.

Osobna zaštitna sredstva koja se koriste na pojedinim radnim mjestima navedena su u procjeni opasnosti.

Članak 69.

Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.

Radnik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.

Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kada je za to osposobljen i ovlašten.

Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće tih sredstava.

Članak 70.

Ravnatelj, odnosno, ovlaštenik je obvezan planirati, pripremati i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima.

Članak 71.

Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

Članak 72.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Članak 73.

Ravnatelj je obvezan prilikom zapošljavanja pisanim putem obavijestiti radnika da će biti nadziran nadzornim audio, odnosno, video uređajima.

Članak 74.

Ravnatelj ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom, ne smije ih emitirati u javnosti niti pred osobama koje nemaju ovlasti na nadzor opće sigurnosti i zaštite na radu te je obvezan osigurati da snimljeni materijali ne budu dostupni neovlaštenim osobama.

Odredbe ovoga članka o zabrani snimanja i zabrani korištenja snimljenih materijala obvezuju ravnatelja i u odnosu na djecu i maloljetnike, neovisno nalaze li se na mjestima rada u svojstvu maloljetnih radnika ili osoba na radu.

Ispitivanje radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima

Članak 75.

Ravnatelj je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti.

Članak 76.

Ravnatelj je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada:

- 1) radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka
- 2) u radnom postupku nastaje prašina
- 3) pri radu koristi opasne kemikalije
- 4) je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu.

Članak 77.

Navedena ispitivanja ovlaštenik je obvezan obaviti na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima

Članak 78.

Neovisno od toga obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem.

Članak 79.

U radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad, ukoliko postoji opasnost za život i zdravlje radnika.

Odluku o tome donosi ovlaštenik.

Članak 80.

Periodična ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, radnog okoliša, zaštite od direktnog i indirektnog napona dodira, gromobranskih instalacija i ostala ispitivanja koja je potrebno provoditi iz područja zaštita na radu i zaštite od požara organizira stručnjak ili ovlaštenik za zaštitu na radu, u suradnji sa upravom.

Poslove ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka obavljat će pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva.

Opasne radne tvari

Članak 81.

Ravnatelj je obavezan primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari stalno unapređivati zaštitu na radu.

Članak 82.

Opasne kemikalije Ravnatelja smije koristiti samo ako ne može iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih kemikalija.

Ako nije moguća zamjena opasnih kemikalija bezopasnim ili manje opasnim, odnosno, manje štetnim kemikalijama, ovlaštenik je obavezan utvrditi da li se primjenom drugog radnog postupka može smanjiti opasnost ili štetnost od njihove primjene.

Članak 83.

Ako koristi opasne kemikalije, ovlaštenik je obavezan osigurati da radnici pri radu s opasnim kemikalijama koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu.

Članak 84.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da opasne kemikalije budu tako pakirane i označene da pri njihovom korištenju ne postoji opasnost, odnosno, štetnost za zdravlje i sigurnost radnika.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da za opasne kemikalije radnicima budu dani podaci o opasnostima ili štetnostima u vezi s njihovim korištenjem, kao i o pravilima, odnosno, mjerama zaštite na radu.

Kod skladištenja opasnih kemikalija ovlaštenik je obavezan osigurati primjenu pravila zaštite na radu u skladu sa svojstvima tih kemikalija.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da se s ambalažom preostalom nakon korištenja opasnih kemikalija postupa u skladu s pravilima zaštite na radu te da se odlaže u skladu s posebnim propisima.

Obveze poslodavca u vezi s uporabom bioloških agensa na radu

Članak 85.

Ravnatelj je obavezan provoditi zaštitu na radu radnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi biološkim štetnostima.

Ovlaštenik je obavezan:

- 1) osigurati da radnici koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu te da poduzimaju propisane higijenske mjere
- 2) osigurati da su radnici obaviješteni o rizicima kojima su izloženi pri radu s biološkim štetnostima i da su osposobljeni za rad na siguran način
- 3) na mjestima rada poslodavac je obavezan istaknuti pisane obavijesti i upute za postupanje u slučaju ozbiljne opasnosti, odnosno, štetnosti uzrokovane uporabom bioloških štetnosti na radu.

Stres na radu ili u vezi s radom

Članak 86.

Ravnatelj je obavezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanjí radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, ravnatelj, odnosno, ovlaštenik je obavezan posebnu pozornost usmjeriti na:

- 1) organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.)
- 2) radne uvjete i okolinu (izloženost radnika nasilnom ponašanju, vrućini, hladnoći i dr.)
- 3) komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanjem posla ili nadolazeće promjene i sl.)
- 4) subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.).

Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 87.

Ravnatelj je obavezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

Ovlaštenik je obavezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju radnika.

Članak 88.

Ovlaštenik je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obavezan:

- 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje
- 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mjesta rada i upućivanju na sigurno mjesto
- 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika
- 4) ovlaštenik je obavezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili
- 5) osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine
- 6) radnik koji postupi u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 89.

Postupak utvrđivanja i priznavanje ozljede i profesionalnog oboljenja, uvjeti koji moraju biti ispunjeni, rokovi u kojima se podnosi prijava i sadržaj tiskanica (prijava o ozljedi na radu i prijava o profesionalnoj bolesti) određeni su odgovarajućim propisima.

Članak 90.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti organizira ili obavlja ravnatelj, odnosno, ovlaštenik te stručnjak zaštite na radu.

Članak 91.

U slučaju ozljede na radu radnik je dužan hitno izvijestiti svoga nadređenog ili stručnjaka ili ovlaštenika za zaštitu na radu.

Članak 92.

Nadređeni radnik dužan je bez odgađanja, doći na mjesto događaja i:

- ukloniti neposredni izvor opasnosti u najkraćem roku, a, ako to ne može učiniti brzo i jednostavno, osigurati radnicima da napuste opasno područje;
- osigurati pristup ozlijeđenom radniku i pružanje neposredne prve pomoći;
- prema potrebi, pozvati medicinsku pomoć ili organizirati prijevoz ozlijeđenog radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu;
- o događaju i poduzetim mjerama neodgodivo izvijestiti upravu i ovlaštenika za zaštitu na radu
- osigurati da se kod nastanka teške ozljede na radu ili u slučaju smrti na mjestu događaja ne obavljaju bilo kakve izmjene stanja sve do okončanja očevida.

Članak 93.

Kadrovska služba u suradnji sa stručnjakom ili ovlaštenikom zaštite na radu ispunjava prijavu o ozljedi na radu i prijavljuje je HZZO-u, u propisanom zakonskom roku.

Pružanje prve pomoći

Članak 94.

Ravnatelj je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obvezna omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

U radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 20 radnika, najmanje jedan radnik te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći.

Ovlaštenik je obavezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

Zaštita nepušača

Članak 95.

Ravnatelj odnosno ovlaštenik je obavezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.

Zabranjeno je pušenje u javnim prostorima.

Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 96.

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti, niti ih smije unositi na mjesto rada.

Ravnatelj je obavezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito:

- 1) obavješćivati radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost
- 2) surađivati s njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu, pri provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti
- 3) sprječavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore
- 4) provoditi programe prevencije ovisnosti na mjestu rada, u skladu s utvrđenim potrebama
- 5) pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak.
- 1) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno, u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.

Članak 97.

Smatra se da je radnik pod utjecajem alkohola na radu kojem je prisutnost alkohola utvrđena odgovarajućim sredstvima i aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama alkohola u organizmu propisanim zakonom.

Smatra se da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti (droge, alkohola i sl.) ako ona utječu na tjelesno ili duševno stanje radnika zbog kojih je ugrožena njegova sigurnost i sigurnost osoba s kojima, tijekom dana, dolazi u dodir.

Članak 98.

U slučaju opravdane sumnje da je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (ponašanje i izgled radnika, prijava druge osobe i sl.), uprava, nadređeni radnik ili stručnjak / ovlaštenik za zaštitu na radu dužan je zatražiti provjeru alkoholiziranosti, odnosno prisutnosti sredstava ovisnosti.

Članak 99.

U slučaju sumnje da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti radnik je dužan, omogućiti da se utvrdi prisutnosti alkohola ili sredstava ovisnosti u organizmu.

Je li radnik pod utjecajem alkohola utvrđuje, za to, osposobljena osoba (aparatom za mjerenje alkoholiziranosti) ili se isti upućuje na vađenje krvi u zdravstvenu ustanovu.

Ukoliko se provjera alkoholiziranosti obavlja aparatom za mjerenje alkoholiziranosti – isti mora biti ispravan i umjeren.

Prisutnost sredstava ovisnosti u organizmu utvrdit će se u zdravstvenoj ustanovi u koju će radnika uputiti.

Članak 100.

Ako radnik odbije pristupiti provjeri alkoholiziranosti ili prisutnosti sredstava ovisnosti u organizmu, smatra se da je pod njihovim utjecajem. Na to ga, prije provjere, treba upozoriti osoba koja obavlja provjeru.

Članak 101.

Radnika koji je na radnom mjestu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti nadređeni je radnik dužan:

- udaljiti s radnog mjesta i o tome izvijestiti upravu i ovlaštenika za zaštitu na radu.
- osigurati mu prijevoz do mjesta stanovanja, zdravstvene ustanove ili ga predati hitnoj pomoći, odnosno policiji.

Ako radnik odbija napustiti mjesto rada, radnika će, po pozivu ravnatelja, odnosno, ovlaštenika, udaljiti nadležna redarstvena služba.

Članak 102.

Ako se utvrdi da je radnik dva ili više puta na radnom mjestu, već bio pod utjecajem alkohola ili nekog drugog sredstva ovisnosti - istome uprava može otkazati Ugovor o radu.

Zabrana provjere

Članak 103.

- 1) Ravnatelj ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.
- 2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ravnatelj može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.
- 3) Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 2. ovoga članka daje specijalist medicine rada.
- 4) Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno, u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

Članak 104.

Ravnatelj je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, ravnatelj je obvezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled.

Odredba iz prethodnog stavka ne primjenjuje se na radnike kojima je obveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena propisima zaštite na radu.

Zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se suradnjom Ravnatelja, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

Ravnatelj odnosno ovlaštenik je obvezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mjesta rada.

Ravnatelj i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanima uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.

Članak 105.

Radi utvrđivanja, odnosno, provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, ravnatelj, odnosno, ovlaštenik može prije i tijekom radnog odnosa o trošku Centra uputiti radnika na zdravstveni pregled.

Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje ravnatelj namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno, zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika.

Obveza ugovaranja usluga medicine rada

Članak 106.

Ravnatelj je obvezan osigurati radnicima usluge medicine rada kako bi se osigurao zdravstveni nadzor primjeren opasnostima, štetnostima i naporima tijekom rada u svrhu očuvanja zdravlja radnika.

Ravnatelj ugovara usluge medicine rada sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost medicine rada, odnosno, sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi, u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Pregled video i audio zapisa

Članak 107.

Ravnatelj je obvezan omogućiti tijelu nadležnom za inspekcijski nadzor pregled video, odnosno, audio zapisa korištene kao nadzorne uređaje.

IV. NADZOR

Članak 108.

Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja stručnjak / ovlaštenik za zaštitu na radu./ poslodavac

Utvrđeno se stanje upisuje u knjigu unutarnjeg nadzora te se predlažu mjere za uklanjanje kvara, neposredne opasnosti ili ostali nedostaci iz područja zaštite na radu.

V. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 109.

Ravnatelj je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu.

Također, Ravnatelj je obavezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

Davanje obavijesti i podataka Ravnatelja odnosno ovlaštenik je obavezan provoditi na način da čuva privatnost radnika u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka.

Utvrđivanje tajnosti podataka, odnosno akata ili isprava u kojima su sadržani, ne oslobada Ravnatelja obveze da daje podatke osobama koje na njih imaju pravo na temelju Zakona o zaštiti na rad Sve isprave i evidencije iz područja zaštite na radu pohranjuju se u sjedištu poslodavca.

Članak 110.

Ravnatelj je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

- 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika
- 2) evidencije i isprave, koje je obavezan voditi i čuvati u skladu sa Zakonom
- 3) upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

Članak 111.

Ovlaštenik je obavezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

- 1) sigurnosne znakove
- 2) znakove za evakuaciju i spašavanje
- 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom
- 4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

Članak 112.

Ravnatelj je obavezan osigurati da radniku budu dostupni:

- 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način
- 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada
- 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 113.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči Centra. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara od 31.12.2020.g.

Članak 114.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 115.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Klasa: 012-04/24-02/4

Urbroj: 2168/01-60-77/01-24-07

Pula, 12.07.2024.

Na tekst Pravilnika je Upravno vijeće Centra Ruža Petrović dalo prethodnu suglasnost na sjednici Upravnog vijeća održanoj 11.07. 2024. godine.

Ravnateljica:

Davorka Belošević, dipl.soc.radnica

Utvrdjuje se da je ovaj Pravilnik o zaštiti od požara Centra za pružanje usluga zajednici Ruža Petrović objavljen na oglasnoj ploči Centra dana 12.07.2024. te da je stupio na snagu 20.7.2024. godine.

Ravnateljica:

Davorka Belošević, dipl.soc.radnica